

PROTOKOLL

UPPDRAG Hållbarhetsbedömning Nyköping	UPPDRAGSLEDARE Lars Bolling	DATUM 2019-04-26
UPPDRAGSNUMMER	UPPRÄTTAD AV Lovisa Lagerblad	
PLATS Stadshuset Nyköping	DATUM 2019-04-26 rev. 2019-05-15	TID 09.30- 11.45

NÄRVARANDE

Johanna Friberg	Projektledare för ÖP	Nyköpings kommun
Hanne Roovete	Ansvarig för MKB-delen av HB	Sweco
Lovisa Lagerblad	MKB-utredare	Sweco
Thérese Hamilton	Klimat- och energifrågor	Länsstyrelsen
Camilla Andersson	Naturvårdshandläggare	Länsstyrelsen
Agneta Scharp	Arkeolog, riksintressen för kulturmiljövård	Länsstyrelsen
Irene Karlsson Elfgrén	Vattenförvaltning & vattenförsörjningsplan	Länsstyrelsen
Sophia Sandås	Vattenhandläggare	Länsstyrelsen
Fredrik Nilsson	Risk och säkerhet	Länsstyrelsen
Stefan Eriksson	Projektledarstöd för ÖP	Sweco
Rune van den Brink	Planhandläggare för ÖP	Länsstyrelsen
Patrik Holmen	Föreordnade områden	Länsstyrelsen
Ebba Gillbrand	Byggnadsantikvarie	Länsstyrelsen
Klas Fredriksson	Jordbruksfrågor, Landsbygdsenheten	Länsstyrelsen
Maria Ljungblom	Plan- och naturchef	Nyköpings kommun
Per Skyllberg	Översiktsplanerare	Nyköpings kommun

KOPIA TILL

Avgränsningssamråd möte nummer två om MKB och hållbarhetsbedömning för Nyköpings ÖP 2040 med Länsstyrelsen

Det första mötet inom avgränsningssamrådet för MKB hölls den 30 november 2018. Se protokoll för det samrådet för de delar som inte behandlades på detta andra samrådsmöte.

Till detta samråd hör följande dokumentation:

"Underlag för avgränsningssamråd om miljökonsekvensbeskrivning av Nyköpings ÖP 2040", Dnr SHB18/38 daterad 2019-04-12, skickat till Länsstyrelsen Södermanlands län den 2019-04-12. Till underlaget hör följande fem bilagor:

Bilaga 1 Utvecklingsstrategier Nyköping ÖP 2040

Bilaga 2 Hållbarhetsdefinition Nyköpings ÖP 2040

Bilaga 3 Hållbarhetsbedömning Nyköpings ÖP 2040 disposition (detta är dispositionen för Hållbarhetsbedömningen inklusive MKB-dispositionen)

Bilaga 4 Beskrivning av tätortens potentiella utvecklingsområden

Bilaga 5 Karta över tätortens potentiella utvecklingsområden

"Presentation avgränsningssamråd MKB Nyköpings ÖP 2040", den powerpoint-presentation som visas på mötet, daterad 2019-04-26.

Genomgången av avgränsningen genomfördes utifrån ovanstående underlag.

Inledning

Kommunen befinner sig fortfarande i en aktiv process med översiktsplanen. Projektet har kommit långt i arbetet men det saknas fortfarande flera formella beslut från den politiska styrgruppen för att kunna färdigställa samrådsversionen. Under våren har stora mängder material arbetats fram, som nu bearbetas inom projektet. Kommunens översiktsplanerare Per Skyllberg ansvarar för en stor del av bearbetningen och avvägningen kring olika aspekter.

Den politiska styrgruppen för översiktsplanen har beslutat att översiktsplanen ska vara digital, vilket tar mycket tid och resurser i anspråk att genomföra. Fokus ligger på att skapa en användarvänlig ÖP och att materialet ska vara väl förankrat och lättillgängligt för de som praktiskt ska använda översiktsplanen som arbetsverktyg efter antagande.

Inom kort ska den politiska styrgruppen besluta om ett antal kritiska frågor som kommer avgöra den huvudsakliga inriktningen på samrådsversionen av ÖP. Det gäller beslut om bebyggelsenoder på landsbygden, beslut om utvecklingsområden i tätorten, samt beslut om att anta samtliga utvecklingsstrategier.

Johanna påminner om att uppdraget handlar om en revidering av översiktsplanen som bygger på den befintliga översiktsplan och de fördjupade översiktsplanerna (Översiktsplan för Nyköpings kommun 2013, Fördjupad översiktsplan för Nyköping tätort och Skavsta 2013, samt Fördjupad översiktsplan för Kusten Sjösa – Vålarö 2014.) Nyköpings översiktsplan 2040 beräknas, när den är antagagen, ersätta samtliga ovan nämnda planer.

Förväntade förändringar jmf med befintliga ÖP och FÖP

Transportstrategi för Nyköpings tätort och Skavsta är ett av de viktigaste styrdokumenterna som har tagits fram (antogs 2016) efter att den senaste översiktsplanen antogs (2013). Transportstrategins principer finns därför inte med i de befintliga översiktsplanerna, utan behöver implementeras och få genomslag i Nyköping ÖP 2040 i till exempel översiktsplanens utvecklingsstrategier samt vid lokalisering av ny bebyggelse, verksamheter och besöksnäring.

Generellt sett ser inte projektet att det kommer att ske några stora förändringar gällande markanvändningen jämfört med befintlig ÖP och FÖP för tätorten. Utvecklingsområdena kommer framförallt att lokaliseras till tätorten, och överensstämmer i stora drag med de utvecklingsområden som pekades ut i FÖP för tätorten. Dock gäller att planens lämplighet har setts över utifrån nya förutsättningar som till exempel nya utredningar, region Sörmlands

strukturarbete, nya underlag, lagkrav mm. (här hänvisas bland annat till Länsstyrelsens "Sammanfattande redogörelse inför aktualitetsförklaring av översiktsplan med fördjupningar för Nyköpings kommun", Dnr 401-1665-2017, Datum 2017-06-27 men även Nyköpings "Underlag för aktualitetsförklaring av översiktsplan för Nyköpings kommun med fördjupningar", Dnr SHB18/38, Datum 2017-06-09.)

Kommunen har tagit fram ett socialt hållbarhetsindex för alla stadsdelar och alla socknar. Underlaget är ett mått på hur socialt hållbar en stadsdel eller socken är, och ger underlag och förslag på hur olika områden kan stärkas. Underlaget har varit vägledande i ÖP-arbetet.

Nytt är att kommunen kommer att peka ut bebyggelsenoder på landsbygden, enligt Boverkets ÖP-modell. Med bebyggelsenod på landsbygden menas en ort som är särskilt lämplig för utveckling och som är eller kan bli viktig för sin bygds utveckling. I praktiken innebär utpekandet att kommunen får stöd i prioriteringar i samhällsplaneringen, till exempel för att göra strategiska markinköp, och ger motiv till att stärka en ort genom kompletterande service. Kommunen kommer dock inte att i detalj peka ut specifika områden där förändrad markanvändning är att vänta, med undantag för Stigtomta som har unika förutsättningar för utveckling. Kommentar från Länsstyrelsen: Orter som ligger inom riksintresse för kulturmiljövården kan vara känsliga för ny bebyggelse. Stor omsorg behöver läggas på planering, placering och gestaltning för att riksintresset inte ska skadas. Tydliga rekommendationer vad gäller markanvändning och riktlinjer för bygglovs på landsbygden bör finnas i översiktsplanen.

Fråga från Länsstyrelsen: Hur ska Lst bedöma om kommunen inte pekar ut specifika områden?
Svar från kommunen: På landsbygden förväntas det inte ske några större förändringar i markanvändning utan det bedöms handla om enstaka tillkommande hus.

Nytt är även att kommunen har gjort ett grundläggande arbete för att kunna peka ut LIS-områden med en tydlig metodik och motiv. Det pågår en separat diskussion om LIS mellan kommunen och Länsstyrelsen. På informationsmötet med Lst den 25 mars informerade kommunen om hur man arbetar med LIS-områden.

Kommunen har även satsat särskilt på att utreda kulturmiljöfrågorna i arbetet med ÖP. Nya analyser och utredningar kring kulturmiljö finns framtagna. Det finns en stor attraktivitet kopplad till kulturmiljön i kommunen.

Kommentar från Länsstyrelsen: För de riksintressen som påverkas mest av utvecklingsstrategierna, som Nyköpings stad och Arnö -Stora Kungsladugården, bör fördjupade analyser göras, t ex känslighet- och tålighetsanalys. Vilka kumulativa effekter genomförda och planerade förtätningar får på riksintresset bör analyseras i översiktsplanen, t ex upptrappning av höjder inom olika delar av staden eller rivning av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse.

Agenda 2030 och de globala målen är vägledande i arbetet, vilket också är en nyhet jämfört med tidigare översiktsplaner. Arbetet med Agenda 2030 har framförallt handlat om att integrera de globala målen i översiktsplanens arbetsprocess. Detta bör också synas i slutresultatet.

Fråga från Länsstyrelsen: Hur kommer klimatmålen integreras, t.ex. det klimatpolitiska ramverket? Just nu revideras Klimat- och energistrategi för Sörmland med sju insatsområden. *Regional plan för infrastruktur för elfordon och förnybara drivmedel, Södermanlands län* remissas även i maj. Arbetet pågår vid Länsstyrelsen med att ta fram en regional koldioxidbudget. Kommunerna har således en koldioxidbudget att förhålla sig till, som planeras att antas i november. Lst ser gärna att det förs en diskussion om förnybar energi samt cirkulär

ekonomi i översiktsplanen. Lst vill också lyfta fram att hushållning av bebyggelsearvet kan vara en strategi för att bidra till en hållbar omställning av samhället. Återbruk av äldre bebyggelse kan fungera som ett klimatsmart komplement till nybyggnation. Renovering av befintliga byggnader kräver mindre energi än nybyggnation.

Kommentar från Länsstyrelsen: Det är viktigt att synliggöra klimat och energifrågorna. Utvecklingsambitionen om en befolkningsökning på 700 personer/år (dvs som ett halvt Stigtomta per år). Hur ska elförsörjningen hanteras? Hur får vi denna ekvation att gå ihop och hur syns det i kommunens ÖP?

Svar från kommunen: Utvecklingsstrategierna kring klimat- och energi, samt inom grönstruktur och vatten behöver utvecklas, och ett arbete kring detta pågår.

Utvecklingsstrategierna

Johanna gick kortfattat igenom framtagna utvecklingsstrategier, indelade i tre kategorier: Oförändrade, Utvecklade och Nya. Strategierna är inte avsedda att tillämpas enskilt utan ska kombineras och ta stöd av varandra.

Flera kommentarer från Länsstyrelsen:

Utvecklingsstrategin *Hushålla med markresurserna* bör omfatta även vatten, dvs "*Hushålla med mark- och vattenresurserna*". Viktigt att lyfta upp vatten som en resurs.

Saknar kulturlandskapet/kulturmiljö i landsbygden. Går det att förtydliga i någon av strategierna?

Utvecklingsstrategierna, 5: Utnyttja läget, 6: Stärk Nyköpings identitet Lst påtalar att det är positivt att kulturmiljö och arkitektur tydligt lyfts fram som resurser för utvecklingen. Huvudprincipen för befintlig FÖP för tätorten och ny översiktsplan är att staden ska växa genom förtätning, utvecklingsområdena kommer främst lokaliseras till tätorten. Därför behövs tydliga strategier i översiktsplanen för hur kulturmiljön och bebyggelsen ska bevaras, användas och utvecklas och hur riksintressena ska tillgodoses. Strategiska ställningstaganden avseende höga/stora hus och deras påverkan på riksintresset och stadsbilden bör finnas.

I strategi *Stärk Nyköpings identitet* redovisar kommunen kulturmiljö och arkitektur som en resurs för en levande och attraktiv livsmiljö. Lst poängterar att Naturmiljö och gröna värden även kan tas upp i detta sammanhang - forskning visar t.ex. att naturmiljö är en bidragande faktor till val av boendemiljö.

Metoden *Cultural planning* är användbar för att arbeta med platsers identitet, kultur och kulturarv i samhällsplaneringen och medborgardialog. Lst vill tipsa om Tjörns kommun som länge och framgångsrikt har arbetat med detta.

<https://www.tjorn.se/byggabomiljo/samhallsplanering/oversiktligplanering/samhallsplaneringmedmedborgarnaifokus/culturalplanning.4.38d4766a131cf55c4b8000713.html>

För de nya strategierna med sig några tydliga förändringar som kan belysas i MKB:n? Viktigt att lyfta fram där vi ser skillnader.

Fråga från Länsstyrelsen: Hur definierar kommunen jordbruksmark? Till exempel ingår betesmark i definition av jordbruksmark enligt Jordbruksverket. Som hjälp har Jordbruksverket tagit fram en vägledning för hur kommuner kan hantera jordbruksmark i ÖP. (Hänvisning till Jordbruksverket, Rapport 2013:35 samt hemsidan¹).

Svar från kommunen: Just nu tittar kommunen på all jordbruksmark. Viktigt att i strategin kunna göra värderingen av intressen som jordbruksmark i jämförelse med exploatering.

Fråga från Länsstyrelsen: Hur hanteras inriktningen på översiktsplanen som skickades ut som underlag till det första samrådsmötet?

Svar från kommunen: Inriktningsbesluten visar på den politiska inriktningen kring uppdraget och vad politiken vill att ÖP ska innehålla och utgå från. Dessa beslut har nu omsatts i bland annat nya utvecklingsstrategier, fördjupande utredningar och övrigt innehåll i ÖP, och kommer inte att finnas med i samrådsversionen.

Länsstyrelsen framhåller att för de riksintressen som påverkas mest av utvecklingsstrategierna, som Nyköpings stad och Arnö-Stora Kungsladugården, bör fördjupade analyser göras, till exempel känslighet- och tålighetsanalys. Vilka kumulativa effekter genomförda och planerade förtätningar får på riksintresset bör analyseras i översiktsplanen, till exempel upptrappning av höjder inom olika delar av staden eller rivning av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse.

Disposition hållbarhetsbedömning och MKB – detaljeringsgrad, nivåavgränsningar och särskilt viktiga frågor

På det föregående mötet inom avgränsningsområdet gjordes en genomgång av tidsmässig avgränsning och geografisk avgränsning samt att den tematiska avgränsningen påbörjades, tillsammans med generella diskussioner. Sweco poängterar att kommunen kommer att göra en hållbarhetsbedömning där MKB delarna inkluderas.

Kommentar från Länsstyrelsen: Lst önskar en läsanvisning för vad som utgör MKB:n i Hållbarhetsbedömningen, alltså ett synliggörande av den formella MKB-delen enligt 6 kapitlet miljöbalken. Länsstyrelsen påtalade vid mötet att det är bra att redan i miljöbedömningsprocessen utgå från de redovisnings- och uppföljningskrav som finns för när planen antas/ har antagits och som återfinns i 6 kapitlet 16 och 19 §§ miljöbalken. Att tydliggöra hur uppföljningen av planens miljöpåverkan är tänkt att genomföras ger ett bra stöd för en "rullande" översiktsplanering med tillhörande nya miljöbedömningar.

I MKB:n identifieras såväl konsekvenser som åtgärder. Viktigt att negativa effekter och konsekvenser för en viss aspekt som identifierats i miljöbedömningen inte motiveras bort genom den ekonomiska aspekten som kan vara positiv. Åtgärdsförslag för betydande aspekter blir en viktig del att belysa i dokumentet. Vissa aspekter behöver även gå ner på djupet i översiktsplanen. Länsstyrelsen är intresserad av såväl djupet som helheten/totalen och kumulativa effekter. Det är en balansgång avseende detaljeringsgrad. Sweco uppmanar till input i nivåavgränsningen samt avseende regionala aspekter, till exempel vad behöver högre detaljeringsnivå samt mindre. Lst får gärna återkomma med vilka frågor är särskilt viktiga för Nyköping till exempel avseende regional grönstruktur, gröna stråk, mm.

¹<http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/miljoklimat/ettriktodlingslandskap/sejordbruksmarkensvarden.4.466f6a9c14e2f0659bbc544.html>

Svar från Länsstyrelsen: Länsstyrelsen har svårt att inom ramen för detta samråd möta så övergripande önskemål och välkomnar kommunen att återkomma med mer preciserade frågeställningar om detta allt eftersom avgränsningsarbetet går framåt. Länsstyrelsens hänvisar också till de synpunkter som redovisas i de sammanfattande redogörelser som lämnats till kommunen respektive i den övergripande redogörelse till länets kommuner som finns på vår webbplats. För generell vägledning om nivåavgränsningar – nivåbedömning hänvisas till Naturvårdsverkets vägledning för strategisk miljöbedömning.

Dispositionen enligt Bilaga 3 gicks igenom, med fokus nedan på avgränsning hållbarhetsaspekter. Länsstyrelsens inspel vad det gäller miljöaspekterna redovisas nedan.

Klimatanpassning: SGI har till uppgift att vara myndighetsstöd till planeringen. Tips att använda sig av deras kompetens på området. Synpunkt från Lst att inte glömma bort att vid bebyggelseplaneringen behöver hänsyn även tas till tillgänglighet för samhällsviktiga resurser och inte bara till att byggnaden som ska uppföras klarar sig. Hemtjänsten behöver komma fram till sina kunder, räddningstjänsten kan behöva komma fram och undsätta skadade etc.

Länsstyrelsen tipsar i sammanhanget om följande vägledningar för det fortsatta planeringsarbetet; https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/lansstyrelsens-tillsyn/tillsynsvagledning_naturolyckor/sakerhetsfragor/

Skavsta: Ska det bedömas bara för kommunen eller för landet? Riksintressepreciseringen för Skavsta flygplats kan användas som bedömningsgrund. Finns en koldioxidbudget för regionen. Hur nå noll nettoutsläpp till år 2045?

Förorenade områden är ett växande problem. Vill förtäta mer och omvandla vilket leder till att vi i högre utsträckning tar i anspråk mark som vi tidigare har förorenat. Översiktsplanen bör klargöra hur kommunen jobbar med förorenade områden. Tydliga ställningstaganden i ÖP behövs som kan vara till hjälp i detaljplaneringen. Tidplan viktig här.

Naturmiljö:

- Strandskydd – viktigt att också ha med det utökade strandskyddet. Strandskydd och LIS föreslås ligga under rubriken *Mark och vatten*, det behöver framgå att strandskyddet även berör annat som t.ex. naturskydd och friluftsliv.
- Kommer kommunen att ta upp frågan om upphävande av strandskydd vid mindre sjöar och vattendrag?
- LIS områden – en bedömning behöver ske av hur en ökad exploatering kan påverka eventuella bevarandevärden i de utpekade områdena.
- Bevarandeplaner för Natura-2000 områden finns uppdaterade. Har hänt en del sedan den förra översiktsplanen. Tydlig redovisning krävs i MKB av de sammanlagda och kumulativa effekterna på N2000 områden. Behöver utreda förbindelser och spridningsvägar mellan och från N2000 områden. Naturvårdens riksintressen spänner ibland över flera kommuner – översiktsplaneringen behöver i dessa fall behandla regionala samband.
- I underlagen från kommunen anges att man ska stärka och skapa besöksnoder. Miljöbedömningen bör beakta hur befintliga naturvärden påverkas av detta. Kommunen

anger även att förtätning kommer att ske varför frågor om hänsyn till gröna stråk inom dessa områden behöver behandlas.

- Marina naturvärden, har pågått inventeringar. Värden längs kusten. Data från projektet "inventering Marina naturvärden" - kontakta Länsstyrelsens naturvårdshandläggare Johanna Bergman (johanna.d.bergman@lansstyrelsen.se).
- Har kommunen tagit del av den regionala miljöövervakningsdatan? Till exempel strandskydd. Uppdaterade kunskapsunderlag finns på Länsstyrelsens webbplats avseende N2000, naturreservat, regional miljöövervakning, Grön infrastruktur och skogsstrategi.

Mark och vatten:

- Förnyad statusklassning pågår. Inte försämra delar av kvalitetsfaktorena som ingår i MKN bedömningen. I den nya statusklassningen kommer en del modifieringar göras. En del sänkta krav.
- Den kumulativa inverkan är viktig att ta upp i ÖP/MKB. Om samtliga utvecklingsområden blir av, kommer det att ha någon inverkan på MKN?
- Dricksvattenförsörjningen – räcker vattenverkens kapacitet till om vi bygger ut alla områden?
- Fokus på *potentiella* dricksvattenresurser och grundvattenförekomster? Några potentiella områden pekas ut i ÖP.

Social hållbarhet inklusive riksintressen:

Länsstyrelsen ställer sig, som framhållits vid genomförda samrådsmöten, mycket positiv till kommunens ambitioner om en hållbarhetsbedömning av översiktsplanen där den sociala dimensionen av samhällsplaneringen och dess konsekvenser får en djupare belysning. Smärre delar av den sociala hållbarheten som främst rör hälsa och befolkning har berörts i det nu avhandlade avgränsningssamrådet, övriga kommer Länsstyrelsen att ta del av och kommentera vid kommande samråd. Temaavsnittet "Social hållbarhet i översiktsplaneringen" i Länsstyrelsens sammanfattande redogörelse till länets kommuner kan vara till hjälp i kommunens fortsatta planeringsarbete och nås via länk;

<https://www.lansstyrelsen.se/sodermanland/stat-och-kommun/samhallsbyggnad/plan--och-bygglagen-pbl/oversiktsplanering/sammanfattande-redogorelse-for-sodermanlands-lan/11.social-hallbarhet-i-oversiktsplanen.html>

- Landskapsbild kulturmiljö och identitet - regionala och lokala intresseområden tas med. Finns en rapport som heter *Räkna med kulturarvet*. Viktigt att i ÖP:n analysera kumulativa effekter på riksintresset. Hur har riksintresset påverkats hittills och vad ska hända framöver.
- Omvandling av industriområden som är en del av Nyköpings identitet. Känslighets- och tålighetsanalys.
- Finns uppdaterade kulturmiljöunderlag för alla 13 riksintressen för kulturmiljö. Bra att man talar om kulturmiljö och kulturlandskap för att också få med riksintressemiljöerna på landet. Kan väga in landskapskonventionen i bedömningsgrunderna.
- I översiktsplanen ska riksintresseanspråket preciseras för att det ska kunna tillgodoses. Kommunens ställningstagande till hur riksintresset ska tillgodoses behöver framgå. En

precisering av riksintresset kan kommunen och länsstyrelsen komma överens om utan att Riksantikvarieämbetet behöver fatta nytt beslut.

<https://www.raa.se/app/uploads/2014/07/Handbok-riksintressen-140623.pdf>

- Kulturarv bidrar till att skapa tillhörighet och förståelse för vår plats i tiden. Det kommer till uttryck genom att kulturarv säger något om vilka vi är och vad vi varit, var vi befinner oss och vart vi är på väg. Detta perspektiv kan stärka kommunens arbete med social hållbarhet. <https://www.raa.se/app/uploads/2017/08/räkna-med-kulturarvet.pdf>

Buller är en negativ hälsopåverkan. Behovet av tysta och opåverkade områden blir ännu viktigare. Närheten till grönområden i vardagsmiljön.

Areella näringar: Finns det anledningar att vidga perspektivet mot masshantering ur ett översiktsplanesammanhang? T.ex. matjord från stora infrastrukturprojekt. Avfall och avfallshantering? Hantera avfallet på ett resurseffektivt sätt. Avfallsplanen bör finnas nämnd i ÖP:n.

Vikten av att värna om odlingsjorden och jordbruksmarken diskuterades. Länsstyrelsen ser att i de framtagna utvecklingsområdena har det utpekats en del jordbruksmark i kartunderlaget för översiktsplanen. I beskrivningen av dessa delar fanns en diskussion om nödvändigheten att bygga på jordbruksmark med.

Södermanlands livsmedelsstrategi med tillhörande handlingsprogram tar upp behovet av att öka användningen av arealer och öka kretsloppet av näringsämnen inom livsmedelsproduktionen. Strategi och handlingsprogram nås via länk;

<https://www.lansstyrelsen.se/sodermanland/lantbruk-och-landsbygd/utveckling-av-landsbygder/regional-livsmedelsstrategi-for-sodermanland.html>.

Trygga miljöer (risk och säkerhet): Under rubriken *Trygga miljöer* ligger riskfrågorna. Här hanteras farligt gods, samhällsviktiga verksamheter/funktioner. Även infrastruktur och räddningstjänstens tillgänglighet. Behöver komma med i ÖP arbetet. Förtätningar innebär också utmaningar. Tydliga ställningstaganden i ÖP behövs. Aspekten "Trygg miljö" - det är viktigt att beakta kommunens handlingsprogram i risk- och säkerhetsfrågor vid översiktsplaneringen likväl som den riskanalys som ska ligga till grund för handlingsprogrammet.

Angående samhällsviktiga verksamheter är det viktigt att kommunen har en bra kontroll på var dessa finns respektive var nya planeras att lokaliseras för att skapa robusthet ur flera perspektiv. Verksamheterna bör kanske inte ligga för nära varandra och om möjligt inte på samma el-matningar. Många gånger kan en samhällsviktig verksamhet även fungera som en så kallad trygghetspunkt, som är robustare mot samhällsstörningar (t.ex. med egen reservkraft), där medborgare kan söka information eller få hjälp i olika utsträckning. Här kan de kommunala beredskapssamordnarna bidra med kunskap.

Länsstyrelsen tipsar i sammanhanget om följande vägledningar för det fortsatta planeringsarbetet:

- Boverkets vägledning: <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/Allmant-om-PBL/teman/halsa-sakerhet-och-risker/halsa-och-sakerhet-i-oversiktsplaneringen/>

- Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) vägledning (Innehåller avsnitt riktat mot avgränsning, MKB, ÖP): <https://www.msb.se/sv/Produkter--tjanster/Publikationer/Publikationer-fran-MSB/Olycksrisker-och-MKB---Att-integrera-risk--och-sakerhetsfragor-i-MKB-processen/>

Ekonomisk hållbarhet

De aspekter som står i Bilaga 3 samt viktigt med definitionen av resurser.

Studerade alternativ

Samrådsversionen kommer att redovisa alternativ till utveckling inom vissa begränsade geografiska områden. Arbetet med att identifiera och besluta om alternativ till utveckling för bostäder och verksamheter pågår. Nuvarande identifierade områden innebär en stor överkapacitet och ett antal områden behöver prioriteras bort.

Tre till fyra alternativ till utveckling kommer att presenteras för den politiska styrgruppen för beslut om inriktning till samrådet, med tillhörande konsekvensbeskrivning. Ett eller flera alternativ som i det skedet väljs bort kommer användas som alternativ i MKB:n.

Alternativen kommer troligtvis leda till stora skillnader i bedömningarna för vissa aspekter.

Kommentar från Länsstyrelsen: Robustheten i samhället, hur satsar man på befolkningsnoder. Kommer att påverka kommunens arbete med dessa frågor i framtiden.

Kulturmiljö bör finnas med som en utgångspunkt för analysen vad gäller både stadsmiljöerna och orter på landsbygden, jfr hållbarhetsbedömningen. Omvandlingen av industriområden till bostadsområden är en aspekt som kan behöva belysas särskilt.

Gemensamt beslut: Vi jobbar enligt metodiken med alternativ enligt ovan och redovisar alternativskiljande konsekvenser i hållbarhetsbedömningen.

Tidplan och fortsatt arbete

Efter mötet kommer kommunen tillsammans med Sweco att sammanställa minnesanteckningar från mötet som kommuniceras med Länsstyrelsen. Länsstyrelsen återkommer därefter med justeringar av minnesanteckningar samt med de medskick i form av anteckningar och underlag som Lst vill att kommunen tar hänsyn till i det fortsatta arbetet.

Detaljerna i avgränsningen (vad vill vi avgränsa bort) kvarstår dock då det inte har kunnat bedömas med tanke på var översiktsplanarbetet befinner sig i processen. Länsstyrelsen meddelar att de står gärna till tjänst om vi vill diskutera knäckfrågor om nivåavgränsning framöver, genom kommunikation via Rune.

Avgränsningsområdet för MKB anses vara fullgott och avslutas därmed.

Protokoll nedtecknat av

Lovisa Lagerblad, Sweco

Justerat av

Hanne Roovete, Sweco

Johanna Friberg, Nyköpings kommun

I handläggningen av justering av minnesanteckningar har samråd skett med Länsstyrelsens mötesdeltagare. Följande har bidragit med synpunkter; Camilla Andersson (naturskydd), Ebba Gillbrand (kulturmiljö), Theresè Hamilton (energi- och klimat), Fredrik Nilsson (risk och säkerhet) och Klas Fredriksson (jordbruk). Sammanställt genom Rune van den Brink (planhandläggare).